

DEO OPTIMO MAX.

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè difeutienda in Scholis Medicorum, die Martis vigesimo-tertio mensis Februarii, anno Domini M. DCC, LI.

M. BERNARDO DE JUSSIEU, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinensis Socio, & in Horto Regio Botanices Prodemonstratore, Doctore Medico, Præside.

An minor, in foctu quam in adulto, partium solidarum abrasso?

UMANUM corpus indefello labore rimanti, præter fluida & folida, nihil fit obvium: folidorum, quotquot hanc nostram arte adeò stupendà machinam exstruunt, vasa nempė, viscera, musculi, tendines, cartilagines, osa, &c. à liquidis haud ineptè genuinam deduxeris originem; folida enim in primo suo orus, à liquidis unde orta sun, quiere, cobassone, sigurat aurium discrepant; needum

si tanta te moyet authoritas; attentis oculis oyulum intuere: quid præ se fert aliud,

Inft.Med. Boerh.

5 (cm)

nisi viscosum colliquamentum? Totius tamen est hominis indè nascendi aggregatum; iildem igitur constant elementis in fœtu solidæ partes ac in adulto; eadem in utroque se prodit fibrarum series, & idem præstant munus; quibus tandem in hoe coagmentantur & crescunt, iisdem in illo reparantur legibus; porrò, si quid inter se discriminis habent, illud sanè à vario cohasionis elementorum gradu solummodò repetendum. Reverà quidem fibræ in embryone pulposam & à fluxilitate vix abludentem affectant mollitiem; dum in pueris plures jam annos natis quandam foliditatis induunt speciem : at verò fluida folidos intrà tubos coer-Ind. Med. Boerh. centur, moventur, & vicissim vasa cum nexis instrumentis movent, eorum parietes atterunt, abradunt, mutant; hinc alimenti in nostram naturam vitæ viribus convertendi necessitas ineluctabilis : verum quo citatiori motu feruntur sluida, eò major indè partium folidarum abrasio,

O U O motu fanguis folidis partibus nutriendis appellit, eo ipfo labem ipfis inurit, nec fibi magis indulget; quandiù enim stat vita, sanguis ad minima quæque corporis puncta per arterias propellitur; cum autem variis & propemodum infinitis, quas patitur, collifionibus, hinc & inde diffeminatos obices illibatus superare non valeat; sui ipsius, ut ita dicam, annihilationem perpetuòmolitur; jugi enim motu pressuque attritus in minutissimas comminuitur moleculas, & ad exhalantia vasa ita propulsus sub infensilis perspirationis forma foras amandatur: motus tamen ille idem aiparomomesi plurimum conducere jure meritò sanè judicatur; ita simul una eademque opera sanguinem conficit, destruit & eliminat : porrò quò majori velocitate devehitur fanguis, eò citiùs refolvitur; dum enim velocius movetur, frequentius ad se mutuo & ad renitentes vasorum parietes alliduntur ejus moleculæ, vividiùs & indè folida reagunt in fluida; hinc major attritus, promptior attenuatio, divisio summa ac tandem resolutio; dum autem hæc peraguntur, intactane tibi finxeris folida; fors eadem utrumqne premit; hinc ipfa abraduntur fuâ quoque vice detrita : certe quidem auro, metallo omnium solidissimo, nudis etiam leniter sed diù tractato digitis & terso, detritæ aureæ atomi cuticulæ plicis incuneantur; quanto igitur faciliori negotio deteri debent & limari tenerrima corporis humani vafa, dum affiduò & violenter in illis exercitatæ fluidorum moleculæ, vi valida, nec interrupta in eorum parietes impingunt & arietant; ideò quidem brevi collabasceret humana machina, nisi tantum & tale restitueretur in humoribus & in solidis, quantum & quale per eorum motus abfumitur.

Nec fola ea est solidorum abrasionis ratio; quemadmodum enim sanguinis deteruntur moleculæ, dùm fibi mutud vasorumque alliduntur lateribus; fic & ipsa: quoque abraduntur folida. dum fele invicem propius attingunt, sanguinisque validiùs premunt moleculas; alternis enim vafa fuccutiuntur motibus, modò liquidis prementibus explicari finunt & tunc exiles ex quibus coalescunt fibra, à se invicem diducuntur & à proprio removentur contactu; modò sui juris facta, eo quo gaudent elatere in fefe ruunt invicem & contrahuntur; hinc fibrarum & vaforum attritus; velocior autem fluidorum motus frequentiorem evincit vaforum contractionem five restitutionem, ac proindè attritum; ex velociori igitur fluidorum motu, major deducenda folidorum abrasio ; fluida porrò in sætu longè segniùs moveri patebit

ex dicendis,

ISDE M circuli vitalis legibus subjacet tener embryo, quibus & ipse adul-L tus; contracto enim corde, & famulantibus arteriis ad extrema corporis fanguineus provolvitur latex, venarum indè beneficio cordi iterum committendus;

atamen in fœtu earn exceperis partem, quæ ex iliacis in placentam derivature, at quam varium, toto vitæ stadio, velocitatis gradum sortiatur sanguis, solus verè novit physiologus; sibi enim proprium ztas unaquaque sibi vindicat; quin imò uno aut altero temporis momento vix idem deprehenditur, puerilibus annis frequentissima persentitur cordis contractio, arteriarum pulsus rapidissimus simul & parvus percipitur; maxima enim est hac ætate liquidorum movenda moles, hinc refistentia non mediocris, corculo infantili frequentiùs contracto folummodò fuperanda; verum dum fluxiles congeruntur anni, novum ac novum cordis & arteriarum fibris robur. additur, folidefcit quæ laxa priùs erat, earum compages, ideòque motui propagando aptiores evadunt; hinc validiores enafcuntur cordis contractiones & arteriarum pulfus, lentior quidem peragitur circulatio, fed vehementior: eo pedetentim ordine procedit vitalis circulus donec ad anun pervenerit, ab annis 25 ad 40; viribus tunc temporis, quas ultrà sperare nesas, pollent cor & arteriæ; cor proinde validissimè contrahitur, pleno gurgite fanguinem in appenfas eructat arterias, vi fumma distenduntur expansiles, & sua quoque vice haud impari renixu reagunt; hinc vis vitæ & circulatio nunquam major, fanguis enim hac ætate missus ater erumpit. certissimum sanè cordis & arteriarum roboris indicium.

Fugit tandem illa dies qua nulla lætior & tanquam effusis properat habenis senectus ærumnosa: magis ac magis operosum succedit circulationis momentum; liquidis enim corde impulsis secti indociles reluctantur arteriæ, cor frequentiùs quidem contrahitur sed longe debiliùs; hinc durus & frequens in senibus arteriarum pulsus. Variam cordis & arteriarum excipit conditionem varius sanguinis impetus; quò majori pollent elatere vasculares fibræ, eò validiùs absolvitur vitalis illa functio; jam nunc conversa in fœtum utero matris adhucdum hærentem mente etiam minus attenta, totam eius molem pulpam tantum non fluxilem exhibere nonne in propatulo est? Quis igitur in pulposis adeò vasis elater? Quis

proinde fanguinis impetus?

TEPENTIBUS aquis circumvolvi fœtum in utero nec novum nec inauditum : quis igitur tam incautus remissiorem indè esse fibrarum elaterem ; imò & ferè nullum inficias ibit ? Invicta undequâque scatent argumenta, nec levis est momenti sequens exemplum. Homo sanus & vegetus tepido ad horas aliquot immissus balneo ferè totus ut plurimum fatiscit : quantò igitur potiori jure fœtus? elater in fœtu ferè nullus, languida proinde in ipfo circulatio. Nec tibi fucum faciat stupendum illud tam exiguæ ab ortu molis incrementum, imo maximum inde nostræ huic sententiæ momentum superadditur; scaturit enim ex gemino fonte portentofi istius incrementi ratio; hinc fœtus aptum nutritioni laticem duplici ad minimum vià excipit uberrime, illinc ferè nullum, pro ratione minimi fluidorum motûs, fui patitur dispendium. Quid proinde mirum, quod ex puncto physico in tantam citò excrescat molem. Jamjam inclinantem suspenfam, quæso, detineas mentem; est enim undè liquidiùs elucescat hujus asserti ratio ; negată în fatu înspiratione , negatur & lotii & facum emissio ; habeas igitur inst. Med. Boetha pro novem mensium tum sœcum, tum urinæ summa, eam quam statim à partu emittit novus acris hospes: revera quorsum urinæ sichtium in sætu diverticulum; languida est circulatio, proinde & ipsa secretio: porrò secreta materies, remotis removendis, fluidorum motus norma est haud infida; quis igitur perspecta parva admodûm fœtûs à partu emissa urinæ copia in dicendo titubabit? quis pariter tot rerum momentis innixus languidum esse in sœtu sluidorum motum ac ferè nullum dubitabit afferere? Ne tamen nimis adhuc præceps eruatur conclusio; haud infolitum motus validioris effectum paucis perstringamus; quò major est sangui-

nis impetus; eò promptiùs & uberiùs extricantur fales & olea ac proindè faturatior urna; aft in fectu blanda eft, vix colorata, vix odora, vix tandem fapida; ergò fluidis in fectu altum ferè conceditur otium; feriatur & zliunde mufculorum motus, altera nec minor torpentis fluidi ratio: Cùm autem folidorum abrafio penè tota fit in ratione motús; quis jam dubitaverit longè minorem effe in fœfu, cateris páribus, quâm in adulto folidarum partium abrafionem.

TT certè rem paulò altiùs trutinanti, nunquam non elucescet veritas à nobis L'afferta; si enim fœtus ab incunabulis tanto sui dispendio foret obnoxius. vel nunquam adolesceret embryo, vel ad annos saltem uteri blandum desideraret hospitium; ne mireris ergò fœtum in utero jacentem vivere & crescere legitimo quandantenus immunem tributo: reverà fi quid ipfi folvendum foret. illud fanc pro ratione fluidorum motús & craseos : porrò in fœtu sanguis diuturniores eundo nectit moras; ergò impetus languidior ac proindè ferè nulla folidorum abralio; certò nunc suffragantem liceat accersere sanguinis crasim; nonne infulfus dulciflimum refert lactis recens educti faporem? Salibus igitur nondum exasperatur, ac proindè ad abradendum prorsus est inhabilis : nec minor accedit ratio ab influsmet sanguinis tenuitate, pulposaque vasorum slexilitate; quid enim ad atterendum valet, pressioni fluidum facillime cedens, dum lenissimo motu solidum ultra fidem flexile ofculatur & alluit? Oux cuncta fi conferantur cum adulto, quanta disparitas, quàmque stupendum discrimen! Nonne enim in adultis hoc evincunt cyftica bilis & urina? Prior acerrimum quid fapiens, altera falibus & fulphure fœta. At infurget forsan aliquis, lanuginoso nexu sibi invicem in fœtu cohærent elementa fibrarum; ergò facilè admodùm abradenda. Minimè quidem; attritus enim & abrasio resistentiam supponunt, quæ quidem in sœtu serè nulla eft; hinc quemadmodum faviente euro flexilis cedit arundo, nec avellitur; ficabrasioni reluctatur summa in fœtu solidorum flexilitas; proindè in proclivi est deducere conclusionem.

Ergò minor, in fœtu quam in adulto, partium solidarum abrasio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI,

M. Claudius-Francifeus Grand-M. Ludovicus-Alexander Ger-M. Andreas-Josephus Seron, clas , Staniflas Poloniarum vaise. Reeis, Labranizia & Barre

Dueis Confiliarius & Medicus.
M. Joannes-Francijus Clemens.
M. Ambrofius Hossy, Legatio- M. Thomas Renatus Gasnier.
Morand, Regia Societatis
nis Anglica Medicus ordinatius.

M. Martinus Nouguez. M. Franciscus Thiery. M. Guillelmus de Magny.

Proponebat Parifits SIMON-ANTONIUS BRINGAUD, Pontæfianus, Rothomagenfis. Saluberrimæ Facultaris Medicinæ Parifienfis Baccalaureus, A.R.S.H. 1751. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.